

TORBA YASA ÇALIŞANLARIN ALEYHİNE, SERMAYENİN LEHİNE DÜZENLEMELER İÇERİYOR

TBMM gündeminde bulunan *Torba Yasa Tasarısı* ile “Genel Sağlık Sigortası kapsamının genişletilmesi”, “esnafa kolaylıklar getirilmesi” vb. görünümü altında; **iş gücü piyasası, ucuz işgücü sömürüsü geliştirilerek sermayenin istekleri doğrultusunda yapılandırılmakta** ve yıllardır gündemde olan **kamu personel rejimi** doğrultusunda adımlar atılmaktadır. Esnek istihdam ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıracak ve aralarında meslektaşlarımızın da bulunduğu kamu çalışanlarını siyasi otoriteye bağımlı kılacak düzenlemeler önemli hak kayıplarına da yol açacaktır. Odamızın tasarının bazı yönleri üzerine yaptığı özet değerlendirmeler aşağıda kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Genç işçi ve çırak sömürüsü yaygınlaştırılıyor: En son 20 ve üstü işçi çalıştıran iş yerleri için geçerli olan staj uygulaması, 10 ve (Bakanlar Kurulu kararı ile) **beş işçi çalıştıran iş yerlerine genişletilmekte; eğitim süresince her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin 2/3'ü oranında belirlenen ücret, asgari ücretin net tutarının 1/3'ü oranına indirilmekte, yirmi ve daha fazla personel çalıştırılması halinde 2/3'ü nispetinde ödeme öngörülmektedir.** Bu uygulamalar ucuz genç iş gücü sömürüsünü yaygınlaştıracaktır.

Silikozis işçilerinin sorunları devam ediyor: Silikozis nedeniyle çalışma gücünü en az yüzde 40 kaybeden işçilere, 65 yaş üstü **muhtaç, güçsüz ve kimsesizlere** bağlanan aylık oranında ödeme yapılması öngörülmekte ve bu mesleki hastalık meslek hastalığı statüsüne alınmamaktadır.

İşsizlik Fonundan Hükümetin kullanacağı oran artıyor, kriz faktörü ve sermayeye teşvik sürüyor: Hükümete, sermayeye kısa süreli esnek çalışma yöntemiyle kısa çalışma ödeneği verebilmek için İşsizlik Fonunun bir önceki yıl prim gelirlerinin yüzde 30'unu kullanma ve yüzde 50'ye çıkarma yetkisi verilerek ilgili yasadaki tanım ve kapsam ihlal edilmekte; **genel ekonomik krizler, zorlayıcı sebepler ve sektörel ve bölgesel kriz saptaması** ile krizin sürekliliği teyit edilmektedir.

İşverenler sigorta prim gecikme zammından kurtulduğu gibi genç işçi istihdamı yoluyla sigorta primi ödemesinden muaf tutuluyor: İşverenlerin ödemediği primler için uygulanan **gecikme zammının affı** yanında 2015 yılı sonuna kadar özel sektörde istihdam edilecek 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınların sigorta primlerinin işveren payının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması desteği 29 yaş üstü işçilerin işe alınmaması ya da çıkarılmasına da yol açacaktır. **İlk defa işe girenlerin deneme süresinin 4 aya çıkarılması** vb. işsizliğe açık genç işçi piyasası oluşumunu teşvik etmektedir.

Kayıt dışı ekonomi ve istihdam teşvik ediliyor: Çağrı üzerine çalışma, evden çalışma ve uzaktan çalışma biçimlerine yönelik **kısmi süreli iş sözleşmesi** ile birlikte **sözleşmesiz çalışma biçimleri de yasallaşmakta** ve haftalık çalışma süresi 20 saat olarak belirlenmektedir.

Kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlara prim ödeme yükümlülüğü getiriliyor: Esnek istihdamın en görünür kesimine yönelik 2012 yılı başında yürürlüğe girecek olan **kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini kendilerinin 30 güne tamamlama yükümlülüğü**, kamu ve özel sektör işverenlerini gözetken bir düzenlemedir.

“Denkleştirme” turizm işletme belgeli iş yerlerinde 4 aya çıkıyor: Fazla mesai ücreti ödemeyerek ücretsiz izne çıkarma uygulamasıyla ilgili olan **denkleştirme işlemi, turizm işletme belgeli işyerlerinde dört aya çıkarılarak** kuralsız çalıştırma yaygınlaştırılıyor.

İş mahkemelerini ilgilendiren işçi şikâyetlerinde müfettişlik/uzmanlık dışlanıyor: İş sözleşmesi fiilen sona eren işçilerin bireysel alacaklarına ilişkin şikâyetlerini incelemede Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüğü memurlarını devreye sokacak olan uygulama, mesleki yeterliliği bulunan iş müfettişleri nezdinde uzmanlığı dışlanmaktadır.

Kamuda “görev yerine bağlı olmaksızın çalışma ve geçici görevlendirme” ile sürgün vb. politikaların önü açılıyor: Bu görevlendirme biçimleriyle kamuda siyasi ve idari istismara açık, sürgünleri teşvik edecek bir uygulamaya geçilmektedir.

Kadın kamu çalışanlarının doğum öncesi ve sonrası “aylıklı” izinleri “analık” iznine dönüştürülüyor: Kamu çalışanı kadınlara doğumdan önce ve sonra 8'er hafta aylıklı izin verilmesine ilişkin hüküm, analık iznine çevrilerek ücretli izin dışı tutulmaktadır.

Kamu çalışanlarına piyasacı “performans” ölçütleri geliyor: Emsallerine göre başarılı görev yoluyla teşvik, başarı, verimlilik vb. ölçmek üzere değerlendirme ölçütleri belirleme yönelimi, liyakat yaklaşımına aykırı bir biçimde piyasacı ölçütleri kamuya taşıyacaktır.

Kamuda “disiplin” olgusu, sicil'in önüne geçiriliyor: Kamuda sicil notu, sicil amirlerinin teklifi, sıralı sicil amiri, sicil dosyası vb. belirlemeler, disiplin notu, disiplin amirinin teklifi, üst disiplin amiri, özlük dosyası vb. ile değiştirilmekte; vali ve kaymakamların üst disiplin amiri olması ile kamu gelenekleri bozulmaktadır.

Kamu çalışanlarının sendika aidatları kamu tarafından ödenecek: Kamu çalışanları sendikalarına üye olanların ücretlerinden kesilen sendika aidatlarına karşılık olarak devlet tarafından yılda dört kez 45 TL toplu sözleşme primi ödenmesi kamu çalışanlarını ve sendikacılığını siyasi iktidara bağlama çabası olarak gündeme gelmektedir.

“Aile yardımı ödeneği” kamuda kısmi zamanlı çalışanları kapsamıyor: Aile yardımı ödeneği vb. ödemenin, kısa zamanlı çalışan sözleşmeli personeli kapsamaması, Anayasal eşitlik yaklaşımı ile devletin sosyal niteliğinin nasıl aşındırıldığını göstermektedir.

Kamu çalışanlarına grev yasağı sürüyor: Sendika kurma ve sendikalara üye olma hakkı tanınan sözleşmeli personelin, grev kararı vermesi, propaganda yapması, herhangi bir greve veya teşebbüsüne katılması, desteklemesi yahut teşvik etmesi yasağı ise sürmektedir.

Mahalli idarelerde “ihtiyaç fazlası” işçiler başka kurumlara aktarılarak hak kaybına uğratılacak, taşeronlaştırma yayılacak: İşçilere başka kurumlarda görev başı yapmaları için tanınan 5 günlük süre içtihatlarla aykırı olduğu gibi; işçilerin devirden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurumun sorumlu tutulamayacağı, hükmü ciddi bir adaletsizlik durumu oluşturacaktır. Diğer yandan başka kurumlara işçi nakleden mahalli idarelerin nakil sonrasında oluşan işçi sayısında beş yıl süreyle artış yapamayacağı belirtilmekte; ama hizmet alımı için harcama yapılabilir hükmü ile dışarıdan taşeron hizmeti alımına ve kamu hizmetlerinin niteliğinin düşmesine zemin oluşturulmaktadır.

Mevcut Yasa Tasarısı, yap-işlet-devret projelerini yürüten şirketlere kamu kaynaklarının tahsisi; KİT'lerin atıl kapasite ve varlıklarının bedelsiz veya rayiç bedel altında devri; özelleştirme sürecindeki kamu bankalarının gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketleri ile TKİ'nin özel sektöre devredilmiş kömür sahalarından yapacağı alımları Kamu İhale Yasası kapsamı dışında tutması yönleriyle de kamu çıkarlarına aykırılık taşımaktadır.

Vakıflar Bankası, Kalkınma Bankası ve BDDK merkezlerinin İstanbul'a taşınması yönündeki düzenleme de uluslararası sermaye çevrelerinin, finans sektörünün merkezini İstanbul olarak yeniden yapılandırılması yönündeki istemleri doğrultusunda gerçekleşmektedir.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

(26 Ocak 2011)

DAVUTPAŞA, TUZLA, KEMALPAŞA, DURSUNBEY, OSTİM'DEKİ “İŞ CİNAYETLERİ” İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ POLİTİKALARINDAKİ **YAPISAL SORUNLARA** İŞARET EDİYOR

Uyarıyoruz: Mevcut Mevzuat ve Yanlışlardan Geri Dönülmediği Müddetçe Benzeri Olaylar Sürecektir

3 Şubat 2011 tarihinde Ankara OSTİM'de bir iş merkezi ile İvedik OSB'de yer alan işyerlerinde meydana gelen ve aralarında **Odamız üyesi Dilek GÜNER**'in de yer aldığı 18 çalışanın ölümüne ve onlarca kişinin yaralanmasına yol açan patlamalarda yaşamını kaybedenlerin yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyor, kamuoyunun üzüntüsünü paylaşıyoruz.

Odamızın da içinde yer aldığı teknik bilirkişi heyeti patlamaların olduğu mahallerde incelemelerini sürdürmektedir. Araştırma sonuçlandırıldığında teknik analizlerimiz kamuoyuna duyurulacaktır. Ancak ilk izlenimler ve bu olaylara yol açan sorunlara dair görüşlerimizi şimdiden kamuoyu ile paylaşmayı görev bildiğimizi belirtmek isteriz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), başta OSTİM olmak üzere son yıllarda meydana gelen bu “**iş cinayetleri**”nin iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmaması ve yeterli denetimlerin yapılmamasından kaynaklanan bu kazalarla ilgili, yıllardan beri ciddi **uyarılarda** bulunmakta, sürekli olarak çalışma yaşamı ile ilgili **yapısal sorunlar** ve yanlış uygulamalara işaret etmekte, **yargıya** başvurmakta fakat **siyasal iktidar** bildiğini yapmaya devam etmektedir.

Son mevzuat düzenlemeleri sorunludur

Örneğin, İş Yasasının 78. maddesinde işyerlerinin kurulması aşamasında işyeri koşullarının iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uygun olmasını teşvik eden uygulama, 2008 yılında **5763 sayılı, “Torba Yasa”** ile değiştirilmiş ve 04.12.2009 tarihli “**İşletme Belgesi Alınması Hakkında Yönetmelik**”le ortadan kaldırılmıştır. Böylece **50’den az işçi çalıştıran işyerlerinin İşletme Belgesi alması zorunluluğu** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın (ÇSGB) **işyerlerine yönelik denetimi** ve yol göstericiliği yok edilmiştir.

15.08.2009 tarihli “**İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik**” ise **50 ve üzerinde** işçinin çalıştığı işyerlerinde geçerlidir. Ancak 09.12.2009 tarihli “**İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ**” ile **ana işverenleri, işyerlerini küçük parçalara ayırarak yükümlülüklerinden kurtarmaya** yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

Denetimler yetersiz

İşyeri denetimleri ve dolayısıyla iş sağlığı ve güvenliği önlemleri Türkiye’deki **sanayi işletmelerinin ancak yüzde 1,6’sında** geçerlidir. **700-800 civarındaki İş Müfettişlerinin** sayısı çok yetersizdir. Çalışma yaşamıyla ilgili mevzuat yalnızca **başlıca “sanayi ve ticaret” işlerini** kapsamakta, tarım sektörünün tamamı, hizmet sektörünün bir bölümü ile KOBİ’lerin çok büyük bir bölümü kapsam dışında bırakılmaktadır. Özetle, **10 milyon kişiyi bulan kayıt dışı istihdamı teşvik eder tarzda bir “iş sağlığı ve güvenliği” politikası** söz konusudur.

Ankara’daki patlamalar mevzuat ve denetim yetersizliğini göstermektedir

Yukarıdaki sorunların yanı sıra denetimlere ilişkin mevcut hükümlerin uygulanmaması da söz konusudur. Basına yansıdığı kadarıyla; patlamanın olduğu mahallerdeki bazı işyerlerinin İşletme Belgesinin bulunmaması, ikinci patlamanın meydana geldiği atölyede tiner ve boya imalatı, kaçak mazot imalatı vb. yapılmasına karşın torna ruhsatı bulunması, yukarıda değindiğimiz denetim sorununun yakıcılığına işaret etmektedir.

İşletme Belgesi olmaması, yapılan işe uygun ruhsat olmaması, bodrum katta ağır ve tehlikeli işler yapılması, acil çıkışı bulunmayan imalathanelerin sağlıksız bir şekilde yan yana olması, işyerlerine yönelik “risk analizleri” yapılmaması ve denetlenmemesi, işyerlerinde çalışma koşullarının iş sağlığı ve güvenliği hükümlerine uygun olmaması, **Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği ile Yanıcı Parlayıcı, Patlayıcı Madde İmal Edilmesi ve Depolanması ile ilgili Yönetmeliğe** aykırı bir biçimde üretim, montaj, nakil ve depolama yapılması denetime ilişkin birçok kamu kurum ve kuruluşunun denetim görevlerini yerine getirmediğini göstermektedir.

Diğer yandan Odamız uzmanlık alanlarına giren konulardan biri olan **basınçlı kaplar ve bu kapsamdaki endüstriyel oksijen tüpleri** ile ilgili sorunlar, insan yaşamını hiçe sayan rantçı yaklaşımlar, yasal boşluklar ve ilgili meslek odaları tarafından yapılması gereken mesleki denetimlere engel oluşturulmasından kaynaklanmaktadır. Kâr güdüsüyle hareket edildiği için ilk tasarruf edilen konu **periyodik denetimler** olmaktadır. Bu tip yoğun risk barındıran işletmeler kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek odaları tarafından mutlaka denetime tabi tutulmalıdır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile çalışanları kuşatan bu sorunları aşmak; çalışma yaşamının insanca, iş güvenceli, örgütlü, toplu sözleşme ve grev hakları ve işçi ve iş sağlığı ve güvenliğine dayalı bir istihdamı esas alan, iş kazalarını en aza indirecek şekilde örgütlenmesi pekâlâ olanaklıdır.

Ucuz işgücü ve ucuz maliyete dayalı **esnek, güvencesiz çalışmanın artması, özelleştirme, sendikasızlaştırma, taşeronlaştırmanın yaygınlaşması, denetimlerin yetersizliği ve/veya yokluğu giderilmediği; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, sendikalar ve üniversitelerin görüşleri kamu ve özel sektörde gözetilmediği müddetçe** ne yazık ki benzeri olaylar sürecektir. MMO, Ankara'daki iki olayla ilgili inceleme tamamlanınca ayrıntılı tespitlerini kamuoyu ile ayrıca paylaşacaktır.

Ali Ekber ÇAKAR
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ODAMIZ BACAGAZI EMİSYON VE TOZ ÖLÇÜM LABORATUVARI İLE PBK AKREDİTASYON YENİLEME DENETİMLERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TS EN ISO/IEC 17025 standardı kapsamında 2007 yılında akredite olarak Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında bacagazı emisyon ve toz ölçümü yapan Odamız Merkez Laboratuvarının Akreditasyon Yenileme Denetimi 3-4 Ocak 2011 tarihlerinde gerçekleştirildi. Denetim sonucunda tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin düzeltici faaliyetler TÜRKAK'a iletilmiş olup, yenilenmiş Akreditasyon Sertifikasının basılması sağlanacaktır.

Denetime; TÜRKAK Baş Denetçisi Kerim EKMEKÇİ, TÜRKAK Teknik Uzmanı Dinçer KARADAVUT, OYK Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, OYK Sekreteri Yunus YENER, Ankara Şube Müdürü Hüseyin DİNÇER, Laboratuvar Teknik Sorumlusu Ergun ŞENGÖR, Laboratuvar Kalite Sorumlusu Barış AYYILDIZ, Oda Teknik Görevlisi Cihan Ş. DÜNDAR, Ölçüm Personelleri Özgür ÇELEBİ, Mesut ATICI, Emin DUYGULU, Ahmet Kenan ÇETİN, Aydın RODOPLU, Burak SÜCÜLLÜ, Mehmet TARHAN, Murat USTA, Erhan İNAN, Erkan DENİZ, Sedat GÜMÜŞKAYA, Yavuz TÜTÜNOĞLU, Hayati ÇAKIR ve Bora DEĞERLİ, Raportör Berk H. LİŞESİVDİN ile Laboratuvar Görevlisi Muammer ARSLAN katıldı.

TS EN ISO/IEC 17024 standardı kapsamında 2007 yılında akredite olarak Mühendislik Hizmetleri Yeterlilik Belgelendirme faaliyetlerini yürüten Odamız Personel Belgelendirme Kuruluşu'nun (MMO PBK) Akreditasyon Yenileme Denetimi 4-5 Ocak 2011 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Denetime; TÜRKAK Baş Denetçisi Gökhan BİRBİL, TÜRKAK Teknik Uzmanları Necdet TUTAN, Sedat ALTINDAŞ, Ahmet ŞİMŞEK ve Mustafa ŞAHİN, TÜRKAK Teknik Sorumlusu Doğan YILDIZ, TÜRKAK Gözlemcisi Recep AYVALIK, OYK Başkanı Ali Ekber ÇAKAR, PBK YK Üyesi S.Melih ŞAHİN, PBK BPK Üyeleri Mehmet ÖZSAKARYA ve Harun ERPOLAT, PBK SDK Üyeleri Ali İNCE, Derya Burcu ÖZKAN, N. Alpay KÜREKÇİ, Mustafa Kemal SEVİNDİR, Nafi BARAN ve Bumin TORUN, PBK Yöneticisi Mahir Ulaş AKCAN, PBK Kalite Sorumlusu Gökşen GÖK ile PBK Sorumlusu Can ÖZTÜRK katıldı.

SEKRETER VE SAYMAN ÜYELER İKİNCİ TOPLANTISI YAPILDI

Makina Mühendisleri Odası 43. Dönem Oda ve Şube Yönetim Kurulu Sekreter ve Sayman üyeler ikinci toplantısı, 19 Şubat 2011 tarihinde Oda Merkezi'nde yapıldı. Toplantıda Oda işleyişi ve çalışmalarını değerlendirildi. Toplantıya şubemizi temsilen YK Sekreter Üyesi Şenol KARACA katıldı.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ HAFTASI TASARRUF BİLİNCİ OLUŞTURMAK İÇİN DEĞERLENDİRİLMELİ

Enerji Verimliliği Haftası, enerji alanındaki dışa bağımlılığı azaltma ve sanayi, bina ve ulaşım sektörlerindeki tasarruf potansiyeli bilinci oluşturmak için değerlendirilmelidir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, 5 bin “Sanayi ve Bina Enerji Yöneticisi”nin ve 9 milyon mevcut bina ile tüm yeni yapılacak binalara “Enerji Kimlik Belgesi”ni düzenleyecek olan “Enerji Kimlik Belgesi Uzmanları”nın eğitim ve belgelendirilmesine yönelik katkı ve çalışmalarını başarıyla sürdürüyor.

Türkiye'nin yüzde 70'i aşan enerji ithalat bağımlılığının, ülke ekonomisi ve halk üzerinde enerji fiyatlarını önemli bir baskı unsuru haline getirdiği bilinmektedir. Enerji üzerinden alınan dünyadaki en yüksek vergiler ve hane halkı gelirinin gittikçe düşmesi nedeniyle enerji harcamalarımız; halkımız ve dünya piyasalarında rekabet etmeye çalışan sanayici üzerindeki en ağır yük haline gelmiştir.

Enerji verimliliği uygulamalarının etkinleştirilmesi ve enerji tasarrufu sağlanması; yeterince değerlendirilmeyen linyit, hidrolik, rüzgâr enerjisi, jeotermal ve güneşe dayalı elektrik üretim potansiyelinin harekete geçirilmesi; birincil enerji tüketimi ve elektrik üretiminde dışa bağımlılığın azaltılması, serbestleştirme ve özelleştirmelerden vazgeçilerek kaynakların esas olarak kamusal çıkarlar gözetilerek değerlendirilmesi, kamusal planlama, kamusal üretim ve denetim öncelikli enerji politikası olmalıdır.

Özel olarak enerji verimliliği alanında Türkiye'nin enerji politikasının temel hedeflerinden birisi, **enerji verimliliğinin artırılması ve enerji yoğunluğunda düzenli bir düşme eğiliminin** yakalanması olmalıdır. Bu kapsamda, içinde bulunduğumuz Enerji Verimliliği Haftası dolayısıyla **sanayide yüzde 35 civarında, ulaşımda yüzde 20, binalarda yüzde 30-35 arasında bulunan nihai enerji tüketiminin, verimlilik önlemleri ile sanayide yüzde 20, ulaşımda yüzde 25, binalarda ise yüzde 30 ile 50'lere varan tasarruf potansiyelinin** geri kazanılmasının olanaklı olduğunu belirtmek isteriz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO), **Enerji Verimliliği Kongreleri** düzenlemekte ve bu alanda önemli çalışmalar yürütmektedir. Binaların ısı yalıtımı ve enerji performansı açısından değerlendirilmesi; yüksek verimli kazanlar, ısı tesisatı, soğutma ekipmanları, sıcak ve soğuk boru ve yüzeylerin yalıtılması, atık ısının geri kazanımı; kojenerasyon; bölgesel ısıtma tesisleri; enerji verimli ve çevre uyumlu taşıtlar, enerji verimliliği açısından önem taşıyan konulardan bazılarıdır. Odamız bu konularda eğitimden denetim ve belgelendirmeye kadar çeşitli faaliyetleri yürütmektedir. MMO, halkımızın ve kamu kuruluşlarının bu konularda bilirkışı olarak ilk müracaat noktasıdır.

Odamız enerji verimliliği konusunda hazırlanmakta olan tüm yönetmelik ve politika dokümanlarına bu alandaki deneyimleri ve üyelerinin bilgi birikimine dayanarak kamu yararı da göz önünde bulundurularak çok kapsamlı görüşler hazırlayarak sunmakta, önerilerinin uygulanıp uygulanmadığını yasal süreçler de dahil olarak takip etmektedir. Bu yönü ile Odamız, enerji verimliliği sektörünün temel bir bileşeni olmuştur.

Ülkemizdeki Laboratuvar Sayısını Üçe Yükselttik

EİE'nin hedefinde bulunan **5 bin Enerji Yöneticisinin** yetiştirilmesine Türkiye'nin ilk **“Enerji Verimliliği Yetkili” kuruluşu** olarak Odamız aktif katkı sunmaktadır. EİE ve enerji verimliliği danışmanlık şirketleri dışında Odamızca yürütülen çalışmalar sonucu, sanayi ve bina sektörlerine yönelik düzenlediğimiz **Enerji Yöneticisi** Kurslarında, bir yıllık bir süre içinde meslektaşlarımızdan 700'ü başarı göstererek belge almıştır. Bu eğitimlere yönelik kamunun Ankara'da bulunan tek uygulama tesisinin talebe yanıt vermemesi nedeniyle Odamız, sanayinin yoğun olduğu **Kocaeli ve İzmir'de** iki ayrı uygulama laboratuvarı kurmuştur. **İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ile Odamızın ortaklaşa yaşama geçirdiği Enerji Verimliliği Eğitim ve Uygulama Merkezi'nden sonra, Kocaeli'nde kurduğumuz laboratuvar, Oda öz kaynaklarından 1,65 milyon TL harcanarak devreye sokulmuştur. Bu ilk Enerji Verimliliği Uygulama Merkezleri** Enerji Yöneticisi eğitimlerinin düzenlenmesinde kullanılacağı gibi; enerji verimliliği alanında birçok eğitim ihtiyacına yanıt verecek; ayrıca mühendislik öğrencileri laboratuvar ve uygulamalı eğitim olanaklarından yararlanabileceklerdir.

Bu eğitim merkezleri ile birlikte, **“B Sınıfı”** olan yetkimiz, **Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu'nun** 22 Aralık 2010 tarihli toplantısında alınan kararlar **“A Sınıfı Yetki Belgesi”**ne yükseltilmiştir. Böylece enerji verimliliği hizmet sektörünün bilgi düzeyini yükseltmek ve yönetmelik şartlarını yerine getirmesi için **etüt-proje eğitimlerine** de başlanabilecektir.

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı Yetiştirme Eğitimlerine Başladık

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 2008 yılında yayımladığı yönetmelik uyarınca **tüm yeni ve eski binalara Enerji Kimlik Belgesi** düzenlenmesi zorunlu kılınmıştır. Bu belgenin, **2017 yılına kadar yaklaşık 9 milyon mevcut binaya (bağımsız bölümlerine de ayrı ayrı düzenlenmek kaydı ile) ve her yıl inşa edilen ortalama 100 bin binaya** düzenlenecektir. Bu kadar büyük hacimli bir işin layıkıyla yerine getirilebilmesi için ülkemizde **binlerce uzmanın çok kısa sürede** yetiştirilmesi ve belgelendirilmesine ihtiyaç duyulacaktır. Bu kapsamda Odamız, 10 Haziran 2010 tarihinde yayımlanan **“Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarına ve Eğitici Kuruluşlara Verilecek Eğitimlere Dair Tebliğ”**in yayımlanmasının ardından **eğitici kurum** olarak faaliyet göstermek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na yetkilendirilmiştir. Böylelikle Odamız, Enerji Kimlik Belgesi düzenleyecek olan Serbest Müşavirlik ve Mühendislik hizmet büroları ve şirketler için bu konuda eğitimler düzenleyebileceklerdir. Bu kapsamda, 20 Aralık 2010 tarihi itibarıyla Odamıza bağlı tüm şubelerimizde **Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında Enerji Kimlik Belgesi (EKB) Uzmanı Yetiştirme Eğitimleri** başlamıştır.

Enerji Verimliliği Haftası dolayısıyla kamuoyuna saygı ile duyururuz.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(11 Ocak 2011)

TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE: TMMOB MİTINGİ 15 MAYIS'TA ANKARA'DA

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 19 Oda Başkanından gelen talep üzerine Yönetim Kurulu tarafından kararı alınan 15 Mayıs Pazar günü Ankara'da düzenlenecek TMMOB Mitingi için 21 Mart 2011 tarihinde TMMOB Örgütülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.



Sevgili Arkadaşlar;

Haklarımız için, geleceğimiz için, halkımız için, ülkemiz için 15 Mayıs 2011 Pazar günü Ankara'da TMMOB Mitingi'nde buluşuyoruz.

Sevgili Arkadaşlar;

Birliğimize bağlı on dokuz Odamızın Yönetim Kurulu Başkanı dediler ki:

“Türkiye, önemli bir tarihsel süreçten geçmektedir. 24 Ocak 1980 kararlarından bu yana uygulanan neo-liberal dönüşüm programı, AKP iktidarıyla doruğuna ulaşmıştır. Öyle ki ekonomide, toplumsal dokuda, siyasal süreçlerde, çalışma yaşamı ile temel hak ve özgürlüklerde gerçekleşen tahribat ile AKP'nin dikta özlemi el ele gitmektedir. Hükümetin tüm ekonomik program, siyasi icraat ve operasyonları bu yöndedir. AKP iktidarı, kamu idari yapısı ve siyasi üstyapı ile ekonomik sosyal yapıyı kamuyu piyasaya hizmet eder hale getirmiş; sosyal devlet ve kalkınma paradigmasına son ve en güçlü darbeleri indirmiştir.

“Büyüme” sorunları, büyük dış ticaret açıkları, ülke borç ve faiz ödemelerinin yüksekliği, gelir dağılımında oluşan uçurum, çalışanlar üzerindeki haksız vergi artışları, kamu yatırımlarının azaltılması, özelleştirmeler, verimlilik artışlarına karşın istihdamda yaşanan gerileme, yaygınlaşan işsizlik ve yoksulluk, güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaşması; inşaat, sanayi, tarım, doğa, çevre, enerji, maden, sağlık, eğitim, ulaşım,

işçi sağlığı ve güvenliği ve hizmet sektörlerindeki olumsuz gelişmeler Türkiye'yi sarmış bulunmaktadır.

Bütün bu gelişmeler, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı uygulamaları ve eğitiminde de büyük tahribata yol açmış ve nitelikli işgücü olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının işsizlik oranını artırmıştır. Mühendisliğin sanayi, tarım, kent ve toplum yaşamına yönelik, bilimsel teknik temellerdeki kamusal-toplumsal hizmet niteliği aşındırılmıştır. Sanayi, çalışma yaşamı, işçi sağlığı ve güvenliği, yapı denetimi, imar, tarım, gıda, madencilik, orman, su kaynakları, enerji, çevre ve kentleşme ile ilgili yasalar ve yönetmelikler, anayasal mesleki kuruluşlar olan mühendis, mimar şehir plancıları odalarının önerilerinin aksi doğrultuda düzenlenmektedir.

Örgütümüz TMMOB ve ülkemizin diğer yüz akı meslek kuruluşlarının kamu ve toplum yararı doğrultusundaki fonksiyonları ile idari, örgütsel, mali yapı ve seçim sistemlerini değiştirmeye yönelik yasa ve uygulama hazırlıkları iktidarın gündemindedir. AKP iktidarı dönemindeki serbestleştirme, ticarileştirme yönündeki yasa ve mevzuat değişiklikleri ile tüm toplumu ve ilerici meslek kuruluşlarını otoriter bir yapı içinde teslim alarak dönüştürme çabaları, örgütümüzün de kapısına gelmiş dayanmıştır. Kamusal alanı büyük oranda tasfiye eden AKP'nin alternatif örgütlenme formu olan iktidar yandaşı “sivil toplum kuruluşu” yapıları, hedeflenen neo liberal tekelleri otoriter projeksiyonla uyumludur.

AKP iktidarının yasama ve yargının yanı sıra diğer devlet organları, güvenlik güçleri, üniversiteler, bilim kurumları ve medyayı baskı ve zor yöntemleriyle hakimiyeti altına alma çabaları İslami ideolojinin yaygınlaştırılmasını da amaçlamakta; Kürt sorunu ise Kürt-İslam sentezi ile kuşatılmaya çalışılmaktadır.

Mühendisler kendi uzmanlık alanlarında iş yapamaz hale getirilmekte; kamu sağlığı ve güvenliği iş sahibinin insafına bırakılmaktadır. Kamu eliyle yürütülmesi gereken hizmetlerde hızla taşeronlaşma süreci yaşanmaktadır.

Örgütümüzün bütün bu baskıcı dalga ile demokrat, yurtsever, toplumcu meslek kuruluşlarını etkisiz kulma çabalarını birlikte değerlendirerek, bir bütün olarak refleks vermesi gerekmektedir.

İçinde bulunduğumuz koşullar etkili bir mücadele verilmesini gerektirmektedir. Tarih bizi göreve çağırılmaktadır. Örgütümüz bir yandan emek ve meslek örgütleriyle olumlu ilişkilerini geliştirip merkezi ve yerel düzeylerde mücadele çizgisini sürdürürken, kendi bağımsız çizgisi içinde, toplumsal muhalefetin önemli bir gücü olduğunu göstermeli; meslek-meslektaş-ülke-kamu-halk yarar bütünlüğünde, yaşamın tüm alanlarını kapsayan tepkileri ve istemlerini birlik ruhuyla haykırmalıdır. Mevcut konjonktür buna çok uygundur.

Yukarıda özetle belirttiğimiz gerçek ve gerekçelerden hareketle, örgütümüzün merkezi bir miting örgütlemesini öneriyoruz.”

Evet, Sevgili Arkadaşlar;

Oda Yönetim Kurulu Başkanlarımızın tespitleri ve gerekçelerinden hareketle; Yönetim Kurulumuz son toplantısında, başta mühendis, mimar ve şehir plancılarının haklarını ve mesleğimizin onurunu savunmak; eşitlik, özgürlük, bağımsızlık, demokrasi, bir arada yaşama taleplerimizi ve ülkemizin geleceğine yönelik sözlerimizi topluca ifade etmek üzere Ankara'da TMMOB Mitingi yapma kararı aldı.

15 Mayıs 2011 Pazar günü Ankara'da hep birlikte gerçekleştireceğimiz TMMOB Mitingi'nde buluşmak üzere.

Hepimize kolay gelsin.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB VE TTB ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İLE GÖRÜŞTÜ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TTB Merkez Konseyi Başkanı Eriş Bilaloğlu, TMMOB Hukuk Danışmanı Nurten Çağlar Yakış, TTB Hukuk Müşaviri Mustafa Güler ve TTB Merkez Konseyi Üyesi Hüseyin Demirdizen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer ile İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetmelikleri üzerine 25 Ocak 2011 tarihinde bir görüşme yaptı. Görüşmede ayrıca konu üzerine TMMOB ve TTB görüşü yazılı olarak iletildi.

Sayın Ömer DİNÇER

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI

Sayın Bakan;

Bakanlığınız tarafından benzer içerikte ama “üçüncü” kez olmak üzere hazırlanan

- “İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği”,
- “İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” ve
- “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik”leri 27.11.2010 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlandı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 27 Kasım’da, Antalya’da, ilgili tüm tarafların katılımıyla, çalışma yaşamının teorik altyapısını oluşturmayı amaçladığı “İş Sağlığı ve Güvenliği Strateji Çalıştayı”nın açılış konuşmasında bu Yönetmeliklerin yayımlandığını duyurdu, böylece “nasıl olmalı?” sorusuna cevap aramak üzere toplanılan bir ortamda “nasıl yapılacağı” da bildirilmiş oluyordu. Bu durumun katkı sunmamız açısından uygun olmadığı açıktır.

Bu Yönetmeliklere göre;

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmet sunumu ve eğitim hizmetleri taşeronla devredilmektedir. Taşeronluk İş Yasası’nda özel düzenlemesi bulunan; işçi haklarının kısıtlanmasından işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmamasına kadar birçok sakıncayı barındırdığından, mutlak zorunluluk hali dışında yerinde görülmeyen bir çalışma biçimidir.

Genel olarak çalışma ilişkisinde uygun bulunmayan bir iş ilişkisinin işçinin yaşam ve sağlık hakkını doğrudan ilgilendiren işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uygulanmak istenmesinin sağlığın korunması ve geliştirilmesine katkı sağlamayacağı açıktır. Daha çok işçinin daha etkin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleriyle karşılaşmasına yönelik çaba içinde olunması gerekirken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü’nün taşeronlaştırmanın düzenleyicisi ve destekleyicisi olması bizce doğru değildir.

- Bugün işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında ülkemizdeki en yaygın hizmet sunum modeli olan iş yeri ortak sağlık birimlerinin tasfiye edilmesiyle yerine iş yeri dışında özel şirketlerin kuracağı birimlerin geçirilmeye çalışılması için gösterilen çaba da kabul edilebilir değildir.

- İş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimlerinin eğitim hizmetlerinin özel dersaneler aracılığıyla verilmesine yönelik ısrarın doğru bulunmuyor ve kesinlikle kabul etmiyoruz. İdari yargı kararına aykırı olarak, TTB tarafından 2003 ve sonrasında verilen iş yeri hekimliği sertifikalarını kabul etmemek ve TMMOB’a bağlı Odalar tarafından verilen iş güvenliği belgelerini görmezden gelmek, ancak Bakanlık tarafından verilenlerin tamamını kabul etmek şeklinde düzenleme yapılmıştır ki bu durum hukuka aykırılıkta ısrar niteliğindedir.

Sosyal tarafların Yönetmeliklerden beklediği amaç, çalışanların iş yerindeki tehlikelerle karşılaşma ve onlara maruz kalma olasılığını en aza indirmek için oluşturulacak örgütlenme, normlar ve sürekli gözetimi mümkün kılan bir yapıyı ortaya çıkarmaktır. Bu yapının tarafları ise, devlet, işveren, çalışanlar ve sendikaları, iş güvenliği mühendisleri ve iş yeri hekimleridir. Bu unsurların doğru kurgulanması, güvenlik kültürünün gelişimine ve sistemin tesisine güçlü bir temel sağlayacaktır. Bu nedenle, iş güvenliği mühendisi, iş yeri hekimi ve sendikaları düzenlemelerin içine, işlevine uygun ana unsurlar olarak doğru koymak gerekir. Bu unsurları inkâra dönük bir yaklaşımın ürünü olan Yönetmeliklerin amaca hizmet etmeyeceği açıktır.

TMMOB ve TTB, bu yönetmeliklerin hazırlandığı süreçte her türlü yapıcı katkıyı sunmaya çalışmıştır.

TMMOB ve TTB bu alanda her zaman olduğu gibi işçi sağlığının ve iş güvenliğinin korunmasından yana taraf olmaya devam edecektir.

Saygılarımızla.

Eriş BİLALOĞLU

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı

Mehmet SOĞANCI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı